

УДК 373.5:621.7

Григор Світлана Анатоліївна

*студентка 4 курсу спеціальності «Середня освіта.
Трудове навчання та технології», ДЗ «Луганський
національний університет імені Тараса Шевченка»
м. Старобільськ*

*Науковий керівник – Бурдун Віктор Васильович к.п.н., доцент,
завідувач кафедри технологій виробництва і професійної освіти*

ФОРМУВАННЯ В УЧНІВ СЕРЕДНЬОЇ ШКОЛИ НАВИЧОК ВОЛОДІННЯ ТЕХНОЛОГІЄЮ ВИГОТОВЛЕННЯ В'ЯЗАНИХ ВИРОБІВ

Ручне плетіння – одна з найдавніших видів декоративного мистецтва. В'язання належить до давньої техніки виготовлення одягу. Воно було відоме ще у Давньому Єгипті, значно пізніше воно з'явилося в Європі і відразу набуло поширення. Впродовж віків в'язання розвивалося, видозмінювалося, удосконалювалися засоби виробництва, що зумовило його диференціацію на підвиди: в'язання голкою, в'язання спицями, в'язання гачком та інше. Сьогодні мистецтво в'язання продовжує розвиватися, збагачуючись новими мотивами, прийомами, техніками виконання, матеріалами тощо.

В наш час ручні роботи цінуються дуже високо, адже це не є поточним виробництвом. Сучасна людина прагне, щоб її одяг та аксесуари відповідали моді і водночас були суто індивідуальними. В'язання як вид мистецтва впливає на розвиток учнів, їх смаків, розуміння ними краси, що сприяє естетичному вихованню, тому на заняттях важливо ознайомити учнів із різновидом технік в'язання, показати, що школярі самі можуть створювати унікальні речі. Для дітей цього віку важливий особистий успіх у діяльності, забезпечення власних інтересів і суспільне визнання. Їм важливо виразити свою точку зору у творчості, досягти успіху у цікавій, значимій діяльності, підвищити власну самооцінку (Рибалко, 2013).

В своїй роботі, для досягнення гарних результатів в навчанні технології в'язання, залучаю учнів до проектної діяльності як провідного засобу розвитку і навчання, що формує у них здатності до самостійного навчання, оволодіння засобами сучасних технологій, умінь конструювати власний процес пізнання і на практиці реалізувати заплановане. Практичне втілення проектів включає обов'язкове складання обґрунтованого плану дій кожного з учнів і обговорення найбільш оптимального шляху реалізації. Моє завдання як вчителя при цьому – добитися більшої самостійності учнів на всіх етапах виконання проекту – від ідеї до втілення.

Важливим засобом посилення розумової активності учнів я вважаю вмілу постановку вчителем проблеми, створення проблемної ситуації, в якій загострюється суперечність між наявними знаннями учнів, способами дії та новими завданнями, для розв'язання яких набутого досвіду недостатньо. Це також буде сприяти кращому сприйняттю, усвідомленню та засвоєнню навчального матеріалу. Шляхи вирішення поставленої проблеми може розкривати і вчитель. Але, при цьому перед учнями він повинен поставити

цілий ряд запитань або завдань, які будуть сприяти залученню їх до розв'язання певної проблеми. Шляхом такої лаконічної бесіди вчителя з учнями з'ясовується відповідь на поставлене завдання.

Технологія в'язання виробів, згідно навчальної програми з трудового навчання для 5-9 класів, рекомендується для вивчення учням 7-9 класів. Під час уроків і самостійної роботи вдома діти поступово опановують техніки в'язання, як на спицях так і коротким гачком. Спочатку вони виконують прості вправи з вивчення основних елементів. Знайомляться з багатьма техніками та способами в'язання, як маловідомими так і розповсюдженими. Засвоївши основні прийоми ручного в'язання, залучаю учнів до виготовлення речей, які будуть корисні у сучасному побуті, а саме: підставки під гаряче, прихватки, чохли, іграшки тощо. Для того, щоб вироби були неповторними, індивідуальними, використовуємо з учнями творчі методи проектування – фантазування, метод біоформ, комбінаторику тощо. Також на уроках намагаюся привчити учнів поетапно планувати роботу над виробами, вчу їх знаходити потрібну інформацію, виконувати економічні, екологічні та міні маркетингові операції. Опанувавши та удосконаливши технологію в'язання учні починають створювати вироби за власними ескізами. Вони вчаться художньому оздобленню виготовлених виробів, створенню композицій. Це допомагає визначити нахили й індивідуальні можливості кожного учня.

В'язання – це не просто процес створення нової унікальної речі, а й те, що приносить радість від реалізації власного творчого потенціалу. Працюючи руками, учні заспокоюються, врівноважуються та переживають виключно позитивні емоції. У мить завершення виробу учнів переповнюють радість, адже вони досягли ще однієї мети, нехай і невеликої. При виконанні творчих завдань звертаю увагу учнів на те, що необхідно концентруватися на роботі, не відволікатися, перероблювати ті елементи в'язання, які мають недоліки, обов'язково завершувати роботу над виробом, таким чином виховую у дітей силу волі, терплячість, працьовитість, креативність, якості лідера, які потім будуть потрібні в подальшому житті для досягнення більш значущих цілей. Починати розвиток творчих здібностей потрібно з легких завдань, поступово збільшуючи складність завдань, щоб зростала самостійність учнів, щоб потім вони могли самі розробляти проекти, організовувати свою працю. Конкретний характер взаємозв'язку різних методів і методичних прийомів залежить від мети і змісту занять, від дидактичних частин уроку від вікових особливостей учнів, фактору часу, а також від особистості вчителя.

Таким чином, під час навчання учнів техніці в'язання виробів я привчаю їх до народної творчості, вчу знаходити власні цікаві рішення, виховую певні якості, які їм будуть в нагоді у майбутньому.

Список використаних джерел та літератури

1. Навчальна програма з трудового навчання для 5-9 класів <https://ukr.media/medicine/402966/> **2. Рибалко С. Ф.** Управління самостійною роботою учнів на уроках трудового навчання. Трудове навчання в школі. 2013. №2. С. 2 -8.